

Henk Vlug

Waarom emelten géén wortelvreters zijn

Ongehoord: emelten

Emelten worden reeds 340 jaar bestudeerd. Dat wil zeggen dat de vroegste 'serieuze' publicatie over deze larven van langpootmuggen al in 1685 werd geplaatst door een arts/natuuronderzoeker in Duitsland. Hij schreef toen dat 'emelten an die Wurzeln der Razen fressen.' Dit beeld bleef gehandhaafd tot het in 1994 definitief werd ontkracht: emelten vreten bovengronds aan de groene delen van de plant, ongeacht of het een breedbladig gewas betreft of gras.

Auteur: Henk Vlug, zelfstandig entomoloog bij Insect Consultancy

In de tweede helft van de vorige eeuw werden emelten als schadelijk gezien en werd standaard *parathion* (een insecticide) toegepast in een dosis van twee liter per hectare op grasland. Dat gebruik was niet gebaseerd op een bestrijdingsdrempel op weilanden en grasvelden. In de tweede helft van de jaren zeventig was er door de toenemende bezorgdheid over het milieu behoefte aan een doelmatige bestrijdingsdrempel om het klakkeloos gebruik terug te dringen. Een onderzoeker bij het Wageningen Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO) kreeg de opdracht om dit project voor vijf jaar uit te voeren.

Op vier locaties in Nederland, bij proefboerderijen (Regionale Onderzoek Centra), werden in Friesland, Overijssel, Brabant en Utrecht proeven aangelegd met vier verschillende doses *parathion* (respectievelijk 0, 1, 2 en 4 liter per hectare). De toepassingen werden in vijfvoud gedaan om een zo goed mogelijk representatief beeld te verkrijgen.

Gedurende die proeven werden waarnemingen gedaan aan de opbrengst van het gewas in kilogram droge stof per hectare, en al spoedig bleek dat er nauwelijks of geen economische schade ontstond door emelten, zelfs niet bij de nul-dosering. Dat betekende het einde van de *parathion*-toepassing.

Uit dit onderzoek bleek ook dat eens per zeven jaar de aantallen emelten toenamen. Ook kwam bij nauwkeurige waarnemingen in het veld naar voren dat emelten in een holletje in de grond leven, waaruit ze in de nacht naar boven komen om rondom dat holletje de groene delen van het gras boven het groepspunt af te

'knippen'. Vervolgens trekken ze dat grasblad in het holletje en vreten ze het daar pas op. Je kon in de vroege ochtend de grasblaadjes die waren 'afgeknipt' uit de holletjes zien steken en vervolgens zien verdwijnen. Vier verschillende experimentele proeven waren nodig om andere wetenschappers ervan te overtuigen dat men het enkele honderden jaren verkeerd had. Schoorvoetend werd het meer en meer geaccepteerd dat emelten bovengronds aan de groene delen van het gras vraten en zelfs doodgingen op een dieet van uitsluitend graswortels.

Foutieve informatie

Recent verscheen er in de vakpers een artikel over een nieuw middel om emelten te bestrijden. Hierin werd beweerd dat emelten aan de wortels van het gras vraten. De nieuwe generatie greenkeepers kijkt terecht naar de nieuwste ontwikkelingen op hun vakgebied en daardoor komt het oude en verkeerde beeld weer naar voren alsof dit de waarheid is, temeer daar vooral de Engelse grasexperts nog steeds niet willen accepteren dat een goed onderbouwd Nederlands onderzoek het tegengestelde aan het licht bracht.

Het verdient aanbeveling voor de huidige generatie greenkeepers en fieldmanagers om het in 2015 verschenen '*Handboek grasveldinsecten – Ecologie en beheersing*' maar weer eens aandachtig door te nemen.

